

Bilag lektion 3: Historisk indblik i ekstremistiske miljøer

Politisk og religiøs ekstremisme og radikaliserings – historisk og aktuelt

Radikalisering og ekstremisme er ikke nye begreber. Rent faktisk var der flere terrorangreb i 1970'erne i Europa end i dag. Dette afsnit handler om de vigtigste punkter om højre- og venstreekstremisme samt religiøs ekstremisme med fokus på islamisk ekstremisme.

I Danmark var **de højreekstremistiske miljøer** tidligere domineret af **nynazister**, som kendetegnes ved at være racistiske og ved at synes, at vold kan være nødvendigt og legitimt i kampen for en stærk og "raceren" stat. Mange højreekstremistiske grupper i dag har **et nationalistisk og antimuslimsk fokus**, ligesom de er kritiske overfor politiske eliter, der beskyldes for at fremme indvandringen og dermed skade den danske kultur. Nogle højreekstremister mener, at det politiske system i sig selv er en fjende, da det har tilladt en "islamisering" af samfundet, hvormed de mener udviklingen af et multikulturelt samfund. Anders Behring Breiviks angreb i Norge den 22. juli 2011, hvor i alt 77 mennesker blev dræbt, var et alvorlig eksempel på dette.

Danmark har indtil videre været forskånet for den helt grove højreekstreme vold. I Sverige og Tyskland har der til eksempel været brandattentater mod asylcentre. Trusler, vold og overfald mod politiske modstandere eller udsatte grupper er derimod aktuelt i Danmark. De højreekstreme grupper er blevet mere aktive på internettet.

I de **venstreekstremistiske miljøer** er der også mange situationer, hvor man mener, at det er i orden at bruge vold for at ændre samfundet. Deres kamp er overordnet set rettet mod det kapitalistiske system, som man mener er uretfærdigt og undertrykkende og som hovedårsag til krig og fattigdom. To eksempler fra 1970'erne og 1980'erne er Rote Armee Fraktion i Tyskland og Blekingegadebanden i Danmark. Rote Armee Fraktion udførte over en årrække en lang række bankrøverier, bombeangreb, ildspåsættelse, bortførelser og drab i sin meget voldelige kamp mod systemet. Blekingegadebandens lavede tyverier og røverier, hvor ét udviklede sig til drab af en politimand på Købmagergades Postkontor i København i 1988. Blekingegadebanden opbyggede store våbenlagre og brugte blandt andet penge fra deres røverier til at støtte Folkefronten for Palæstinas Befrielse (PFLP).

De venstreekstremistiske grupper ses i dag samle sig i dag i demonstrationer med fokus på enkeltsager samt om deres modstand mod højrefløj, og hvad der opfattes som en hetz mod flygtninge og indvandrere. Det er i flere tilfælde endt i hærværk og vold mod politi og politiske modstandere.

Religiøs ekstremisme

Der er eksempler inden for alle de store religioner i verden på religiøs ekstremisme – på trods af, at langt størstedelen af troende er moderate og ønsker fredelig sameksistens. Hvor nogle religiøse ekstremister mobiliserer sig om enkeltsager (for eksempel kristen abortmodstand i USA), er der

andre, der ønsker endnu større ændringer af et samfund. Særligt efter angrebene på World Trade Center i New York d. 11. september 2001 har der fra Vestens side været fokus på **den islamiske ekstremisme**.

Hizb ut-Tahrir, som betyder Frihedspartiet eller Befrielsespartiet på arabisk, har været meget omdiskuteret både i Danmark og mange andre lande. Hizb ut-Tahrir arbejder for at etablere en islamisk stat. Hizb ut-Tahrir opfordrer danske muslimer til at holde sig fra al deltagelse i demokratiske handlinger, deriblandt valgdeltagelse, da demokrati er skabt af mennesker og ikke af gud. Hizb ut-Tahrir understreger selv at være en ikke-voldelig organisation. Kritikere understreger imidlertid det skadelige og potentielt radikaliserende ved de antidemokratiske værdier og mål og ved, at den bevidst får unge i Vesten til at tage afstand fra de demokratiske samfund, de lever i.

Danske fremmedkrigere, altså danskere, der rejser til udlandet for at deltage i kamphandlinger, er ikke et nyt fænomen. De såkaldte syrienkrigeres engagement og kamperfaring fra Syrien vækker bekymring – naturligvis hos de pågældendes familier, men også hos kommunen og politiet. Udover at familierne naturligvis er meget bekymrede for, om de unge dør, så er der en bekymring for, at de, der kommer tilbage til Danmark igen, kan være voldsparete. Siden sommeren 2012 er der rejst mindst 145 personer til Syrien/Irak. I 2017 er lidt under halvdelen kommet tilbage til Danmark, en fjerdedel er stadig i konfliktzonen, og en fjerdedel formodes dræbt (PET, Center for Terroranalyse, februar 2017: "Vurdering af terrortruslen mod Danmark").